

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 23.

Fylke: Buskeruds.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Nes.

Emne: Bordskikk til hverdags.

Bygdelag:

Oppskr. av: Ola S. Aasen.

Gard: Aasen.

(adresse): Nesbyen.

G.nr. 80 Br.nr. 2.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ja.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1) Det var även og til, vis det var bare får som åt, så sat dem gjerne ved og på plis-kraken å åt til degnis og kvæls, men ellers sat dem ved bordet

2) Ja. Ja.

3) Hos almindelige bønder, og folk ellers spiser dem samtlig på kjøkkenet.

4) Følmindelig er det samme slags mat.

5) Ja det får dem.

6) Det kan være ved høitiden at dem spiser i stuen, og da helst alle.

7) Dem har da gjerne sine faste plaser, ja det kunde og kan være lit forskjelligt.

8) Ja tildels måtte dem det. En fem seks år lit efter vert, same halde på det enda.

9) Ja ja det kan nu være lit forskjelligt det da, det kan nu være husbondens plas.

10) Ja det kan nok være meget forskjelligt det.

11) Ja nei man var nok ikke det, det er nok først i det siste at det er blit brukt, og enda er det nok lit sturvent med det.

Ja det var vist lit forskjelligt det også, for jeg husker for en fortimot sydi år

siden at gamle mænd tog lua av da dem kam til bords og medens dem tørste far maten, men så satte den på igjen med dem spiste, men tog den av igjen da dem var ferdig med at spise og at dem da skulde tørst far maten.

Men far en seksti år siden blev det nok almindelig at dem tar lua av ved bordet.

12) Ja det gjorde dem, både med grønt og andet slags mat som dem made i fat, såsom viling kjøtsuppe såll å meget andet. Ja det er nok ikke aldeles slut med det endnu.

Men i almindelig er det vel så en femti år siden det blev slut med det.

Det var å ha en fides melke skål til grøuten. Ja det var da det blev slut å eta grønt or sama fat, det var å få ver sin melke kop, eller melke skål.

Ja ei skål som var svaava av bjørk, eller en slags kop av metal el leiboi.

Man tok da ei bete grønt eller som man siger, ein grøute bete å så var det å skante den, å så var det å borti melke skålen å ta lit melk i skjæie.

Man tar nu eingrøute bete i skjæie og så tar man melk til den med skjæie.

Å nei heller efter den tid

13) Å nei gryten blev nu vel skjelden sat på bordet. Grøuten og andre kokte retter blev nu kokt i en kop eller skål og sat på bordet. Men var det stæigt mat så som flesk el kjøt, så satte dem nok panne på bordet til ver dags da, og da måtte man nu ha ein panering å satte den på. Å den var det mange

slags av, jart av stålbråd blein dekker og av
tra. Vist det er fremende da må man nu
severe på en lit anden mätte, og ikke saft
panna på baret, man må da ha det på
lit fat eller noget slikt.

14) Ja det blev nok brukt. Vist det var
fisk eller sild så var det å ta flatbråd å
lage lit smør på, å så var det å lage sild
eller fisk på, å så var det å lage flatbråd
opå der igjen, det var nu helst til
midags det blev brukt, ja det blev en
såkall sildedekling el fiskedekling.

15) Ja det blir det.

16) Nei ikke nu, men før var det nok
det almindelige det da.

17) Den kam vel lit forskjellig i bruk den
men kam almindelig. Is det vel en jent i en
siden. Ja det er nok ikke så farligt å
huske. (Jeg husker at det var en gut
som første gangen man så en gaffel så
å nei dette er nok en liten måkagraip,
men nu vist en smågut ser en måka-
graip sier han, nei det er en stor gaffel.)

18) Ja det var nok brukt meget det.
Kandens hadde nu en barakker, men blev
kalt jorji.

19) Ja. Ja tildels, i alle med en farbogster
til nedkamende, barfi lathylen el i ei
skjeikking som hang på veien ved
fathylla, det var nok prestker som
blev bruk over alt her api, metal skjeer
kam nok i bruk for omtrent for en
seksti år ^{se} ta seinaro. Ja ja det er vel lit
farskjelligt det da, for jeg kan nok ikke

huske andet en at skjene blev vasket
i mit hjem i alfal, og det blev så en
sytti år, men det var og er nok på
de steder ^{der} ikke vasker dem til hver tid
tid et eller dem har brukt dem.

20) Ja det er nok litt forskjellig det da, men
man må da vel helst se på når man
i bylånep. et begravelse gik over fra
fellespat til ballerken, og det er nok
sån en seksti et sytti år siden, men ikke
lign over alt da i lengang. Man hadde
nok noen tretallerkenner, vist man
ikke det hadde så var det å ha et stykke
flakbrød å lage så sam. Kjødt sam. var
køgt et fisk et vad det nu var.

Det var nu helst grunn tallerkenner
dem brukte til å ha grøsten på.

21) Nei, Nei.

22) Det er nok begge deler det, men
man har nu gjene en vaksduk nu da.

23) Ja, ja det kom nu an på vad sløgt
mat det var, var det nu om morgenen
så var det vel helst for brø skive man
far til sig og siden smår og så pålaget.
Men var det nu midagen det galt
så var det vel helst å flette sig en
pøtlet et so å siden ha til sig av
sveilen vad det nu er var.

Det var nok vist skjeldent at husmora
dette ut meten til vaksne da, for
det blev dårligt ^{lign} for tjenerne det.

Ja det var å skifte

24) Om så var så var det til barna
hun dette smår for det var hun jevne
had for å kanskje asten også.

- Og like så var det kanskje med Kjædt
- 25) Der det ikke blev skiftet der kan
 ver eta vad han vil, og vad han kan
 skift til at eta, og så er det å eta sig met.
- 26) Ja det er nok meget førstkjæligt det
 efter som både foreldre og barna vil,
 men sån en fire fem år, ja det kan
 nu også vada helt førstkjæligt men sån
 en seks a syv år. Ja det var snatten
 og snart en anden men helst mada da.
- 27) Ja desvere.
- 28) Læser stille, men den blir mer og
 mer barte, og ikke som i gamle dage.
- 29) Ja. Like dan. Lit førstkjæligt.
- 30) Ja nei ikke akkurat det, men barn
 fik nu skjælden lav å le ved bardet.
 (En latter var sundt til maten.)
- 31) Nei ikke akkurat det, det kam sig
 nu an ^{na} vad man sang da.
- 32) Ja det var god bardskik det.
- 33) Nei ikke husets folk, men tjener,
 det er nu til husmaren.
- 34) Velbekamet, il velbekame.
- 35) Ikke alltid, det kam sig an på om
 dem syntes at dem hadde met som prest.
- 36) Ja som regel blir det nok det.
- 37) Han måtte da ha lit fremend met,
 og ligeledes er det nu med det.
- 38) Det var nok å er nok så endnu.
 Det var efter som med det, men det
 var å ha på Kjilen da, su lige dan.
- 39) Nei i almindelighed ikke. Da spiser
 en av husstanden sammen med kam.

40) Det var vel kanskje det f rr, men ikke nu l ngre tror jeg.

41) Ja nu blir nok det brukt i almindelighet, men i gammel tid var det nok h ist forstj ligt med det, kan pik nok sitte alene undt t da husmaren eller den sam hadde frem maten var inde a. bad kan farsyne sig av det sam var, og kanskje m tte ind   slå i mee kaffi til ham eller hende. Men nu er det nok j re slik at en av husstenden er inde hos ham og underholder ham eller hende, og da smur dem sig nu helst mat jester, og smur ryggen til ham er ikke noget pent eller j n skik

5398

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING